

Statistisk sentralbyrå
Seksjon for finansregnskap
Postboks 2633 St. Hanshaugen
0131 Oslo
E-post: fdi@ssb.no

Rettledning for utfylling av Investeringer i utlandet (RA-1000)

Generell informasjon

Formål med undersøkelsen

Formålet med undersøkelsen er å lage statistikkene «Direkteinvesteringer» og «Norske dotterselskap i utlandet». Statistikken blir publisert på ssb.no. Tallmaterialet inngår i rapportering til internasjonale organisasjoner som Eurostat, OECD, IMF, med flere. Dette er rapportering som vi er forpliktet til i henhold til EØS-avtalen.

Hvem har rapporteringsplikt?

Rapporteringsplikten gjelder norske selskaper (norske investorer) som har direkte eierandeler fra og med 20 prosent i et utenlandsk selskap, dvs. tilknyttede selskap og dotterselskap.

Hva skal dere rapportere?

Dere skal oppgi regnskapsopplysninger for alle utenlandske selskap, hvor det norske selskapet har eierandeler fra og med 20 prosent, samt for alle underliggende utenlandske selskap i samme konsern. Se nedenfor for mer informasjon om utfylling av Excel-skjemaet.

Definisjoner

Direkteinvestering: En investering over landegrensen der investor har til hensikt å etablere en varig økonomisk forbindelse og utøve effektiv innflytelse på virksomheten i et investeringsobjekt. Investeringen/eierandelen utgjør minst 20 prosent.

Konsern: Et morselskap utgjør sammen med ett eller flere dotterselskap et konsern. Et selskap er et morselskap hvis det på grunn av en avtale eller som eier av aksjer eller andeler har bestemmende innflytelse over et annet selskap (datterselskap).

Datterselskap: Et dotterselskap er et selskap som er mer enn 50 prosent eid (kontrollert) av et annet selskap, vanligvis referert til som morselskapet eller holdingselskapet.

Indirekte eid dotterselskap: Et selskap som er indirekte eid og kontrollert av et morselskap, gjennom et dotterselskap som er direkte eid av morselskapet.

Felleskontrollert selskap: Et selskap som er eid og kontrollert av to eller flere deltakere (investorer), som ved avtale i fellesskap kontrollerer selskapet.

Tilknyttet selskap: Et selskap hvor investor har betydelig innflytelse, men som ikke er dotterselskap eller felleskontrollert selskap. Betydelig innflytelse skal normalt anses å foreligge når den regnskapspliktige eier så mange aksjer eller andeler at de representerer minst 20 prosent av stemmene i selskapet.

Kontaktpersoner

Nanna Børgund

tlf.: 90 47 24 93, e-post: nmb@ssb.no

Marita Fagerheim

tlf.: 93 03 29 48, e-post: mgf@ssb.no

E-post: fdi@ssb.no

Utfylling av postene i Excel-skjemaet

Kort om innholdet i Excel-skjemaet:

- Excel-skjemaet starter med arkfanen «Opplysningsplikt» som viser til rapporteringsplikt og hjemmel
- I arkfanen «Eksempel eierstruktur» gir vi forklaringer på hva vi mener med ulike typer eierskapsforhold og eksempler på hva dere skal rapportere for de forskjellige eierskapsforholdene. I denne arkfanen finner dere også en hjelpefigur. Alle norske investorer skal rapportere under post 1, 2 og 3. Videre skilles det på type eierskap for utfylling av post 4 og 5 for det utenlandske selskapet. Post 6 er kommentarfelt som dere kan bruke til forklaringer.
- I arkfanen «Eksempelskjema» finner dere et eksempel på riktig utfylt skjema for en av situasjonene som er beskrevet i arkfanen «Eksempel eierstruktur».
- Det er egne arkfaner med lister over gyldige land- og valutakoder, samt næringskoder.
- Arkfanen «Veiledning» gir en kort oversikt over definisjoner og en kort veiledning til hvordan dere skal fylle ut skjemaet. Det er en oppsummering av denne veiledningen.
- Arkfanene med «Norsk Investor» er selve rapporteringen, fordelt på post 1 til 6. Nedenfor finner dere en forklaring til innholdet i de ulike postene.

Beløp

Dere skal oppgi alle beløpene i NOK 1000 dersom annet ikke er oppgitt. For eksempel, hvis det utenlandske selskapet har et årsresultat på 2.500.000 så fyll inn 2500. Beløp som er bokført i utenlandsk valuta hos det utenlandske selskapet, skal dere regne om til norske kroner per 31. desember for regnskapsåret.

Post 1. Opplysninger om norsk selskap

Her oppgir dere rapporteringsår, organisasjonsnummer og navn på den norske investoren dere rapporterer for, samt kontaktperson, kontakttelefon og e-postadresse. Dersom det er aktuelt, skal dere rapportere for flere norske investorer i samme skjemaet. Dere fyller ut ett ark for hver norske investor. Dette kan være aktuelt for konsern hvor et konsernselskap rapporterer for flere norske investorer innenfor konsernet.

Post 2. Opplysninger om de utenlandske selskapene

Her skal dere oppgi:

- navnet på det utenlandske selskapet
- landkoden til landet hvor det utenlandske selskapet er registrert (benytt ISO-bokstavkode i henhold til ISO 3166 – se liste med land- og valutakoder i egen arkfane i Excel-skjemaet)
- næringskoden til det utenlandske selskapet (næringskoden til det utenlandske selskapet refererer til en aggregert næringskode – se liste med næringskoder i egen arkfane i Excel-skjemaet)

Her kan dere oppgi frivillige kjennetegn:

- opplysninger om det utenlandske selskaps identitetskode i hjemlandet. Dette er en intern identifikasjonskode som blir benyttet av rapportøren, for lettere å kunne identifisere selskapet dersom det i ettertid skulle oppstå spørsmål til rapporteringen.

Post 3. Opplysninger om norsk investors eierforhold til de utenlandske selskapene

Denne posten er todelt.

For et norsk selskap (norsk investor) som har direkte eierandeler fra og med 20 prosent i et utenlandsk selskap, skal dere gi opplysninger om

- norsk investors eierandel i prosent
- bokført verdi av eierandelen

For utenlandske datterselskap hvor norsk investor har indirekte eierandeler, skal det dere gi opplysninger om

- eierandelen til det utenlandske selskapet som har direkte eierandeler (direkteeier)
- navnet på den utenlandske direkteeieren

Post 4. Opplysninger fra balanse- og resultatregnskap for utenlandske selskap hvor norsk investor har direkte eierandeler fra og med 20 prosent

Her skal dere oppgi balanse- og resultatopplysninger for utenlandske selskap som er **direkte eid** av en norsk investor.

Definisjoner:

- **Valutakode for egenkapitalpostene:** Valutakoden som investeringen er denominert i. Valutakoden som dere skal benytte, er ISO-bokstavkode i henhold til ISO 4217 – se liste med land- og valutakoder i egen arkfane i Excel-skjemaet. Eksempel: Eiendeler i et datterselskap i Sverige er vanligvis denominert i svenske kroner (SEK).
- **Aksje-/andelskapital:** Dere skal oppgi beløpet i pålydende verdi.
- **Annen innskutt egenkapital:** Ta med overkurs.
- **Annen opptjent egenkapital:** Posten omfatter all annen egenkapital, herunder bundne fond, udekket tap og avsatt utbytte.
- **Total egenkapital:** Posten skal utgjøre summen av egenkapitalpostene nevnt ovenfor.
- **Årsresultat:** Her fører dere selskapets resultat etter skatt.
- **Utbetalt utbytte:** Her oppgir dere hva det utenlandske selskapet har utbetalt i utbytte i løpet av regnskapsåret, uavhengig av når utbytte ble avsatt. Utbetalt utbytte skal også omfatte utbytteaksjer.

Dere skal oppgi poster fra det utenlandske selskapets regnskap med totale regnskapsverdier, og ikke bare eiers prosentvise andel. Dere regner om fra utenlandsk valuta med sluttkurs per 31. desember for balansepostene, og med gjennomsnittskurs i løpet av året for resultatpostene. Dersom det norske selskapet benytter andre kurser ved beregning i sitt regnskap, kan dere benytte disse kursene.

Post 5. Opplysninger om utenlandske datterselskap hvor norsk investor har direkte eller indirekte eierandeler

Her skal dere gi opplysninger om utenlandske datterselskap som inngår i samme konsern som norsk investor. Gi opplysninger både for **direkte og indirekte eide** utenlandske selskap. Norsk investor har som regel over 50 prosent eierskap i datterselskapene, men det er også eksempler der det foreligger kontroll selv med lavere eierandeler.

Definisjoner:

Omsetning

- + Selskapets driftsinntekter (inkludert internsalg)
- Offentlige tilskudd
- Gevinst ved salg av anleggsmidler
- Spesielle offentlige avgifter vedrørende salg
- Merverdiavgift

Dette er viktig: *Omsetning for selskaper innen finansnæring*

For konsernselskap innen forsikringsvirksomhet og pensjonskasser erstatt omsetning med **forfalte bruttopremier.**

For selskap innen finansnæring som driv holdning selskap og verdipapirfond, investeringsselskap o.l., rapportert tall for totale driftskostnader dersom omsetning ikke er tilgjengelig i årsmeldingen/regnskapsføring.

For selskaper innen bankvirksomhet eller annen finansieringsvirksomhet ikke nevnt over, så er omsetning definert som produksjonsverdi minus subsidier eller offentlige tilskudd.

Antall sysselsatte

Antall sysselsatte er summen av eiere og lønnstakere som arbeider i selskapet. Oppgi alle selskapets sysselsatte uavhengig av om de arbeider fulltid eller deltid. Vi ønsker primært et gjennomsnitt av antall sysselsatte i løpet av året, alternativt antall sysselsatte ved utgangen av året. Dersom det er vanskelig å fordele antall sysselsatte innen et land ut på hvert enkelt selskap, ber vi om at de sysselsatte samles på det største selskapet.

Lønnskostnader

Lønnskostnader er summen av alle utgifter i forbindelse med et ansettelsesforhold uavhengig om det er fulltids- eller deltidsforhold, og for alle faste og midlertidige ansatte i referanseperioden. Dette innebærer alle former for godtgjørelse gitt av selskapet til egne ansatte inkludert blant annet

- bonuser
- kost og losji
- overtidsbetaling
- provisjoner
- arbeidsgiveravgift
- pensjonskostnader
- andre trygdekostnader
- godtgjørelser i forbindelse med oppsigelser

Rapporter lønnskostnadene som absolutte verdier i NOK 1000. Absolutt verdi innebærer at verdien alltid rapporteres som et positivt tall, uansett om det er ført som negativt i deres regnskapssystemer.

Anskaffelser av fast realkapital

Alle anskaffelser av fast realkapital i referanseperioden. Realkapital består av tomter, bygninger og annen fast eiendom, herunder jord- og skogbrukseiendommer samt maskiner, anlegg og annet driftsløsøre. Anskaffelser av både ny og brukt realkapital, kjøpt fra tredjepart eller egenprodusert, er tatt med. Endringer av eksisterende bygninger, maskiner og utstyr blir også regnet som investeringer i realkapital. Realkapitalen må ha en levetid på mer enn ett år. Ta ikke med immaterielle eiendeler og finansielle eiendeler.

Alle investeringer skal være verdivurdert før verdjusteringer og før fratrukk av inntekt fra salg/overdragelse. Innkjøpt fast realkapital skal være verdivurdert til innkjøpspris/anskaffelseskost, dvs. transport og installasjonskostnader, avgifter, skatter og andre kostnader knyttet til eierskifte skal være medregnet. Finansiell leasing skal være til markedsverdi og egenprodusert realkapital til produksjonskost.

OBS: Vi har byttet navn fra bruttoinvesteringer til anskaffelser av fast realkapital. Definisjonen beskrevet her er lik, men vi har erfart at ordet brutto investeringer er blitt misforstått.